

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/134/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415212177
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4415212177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: G. N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. H. XXXX/XX, XXX XX Q., zastúpeného Mgr. Csabom Bodnárom, advokátom so sídlom Továrenská 1, 943 03 Štúrovo, proti žalovanému: D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XXX, zastúpenému Mgr. Zsoltom Ördöghom, advokátom so sídlom Turecká 36, 940 01 Nové Zámky, o ochranu vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 17C/400/2015-246 zo dňa 14.07.2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby, vo výroku o trovách konania a vo výroku o trovách štátu p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh na prerušenie konania, žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň priznal štátu voči žalobcovi nárok na náhradu trov, ktoré štátu vznikli vykonaním znaleckého dokazovania. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal ochrany vlastníckeho práva ako bezprostredný sused žalovaného v Obci Kamenín, pretože už niekoľko rokov je obmedzovaný v užívaní svojich nehnuteľností z dôvodu, že v záhrade žalovaného sú umiestnené včelstvá, ktoré napádajú jeho, jemu blízke osoby a psa. Nemôže sa s rodinou zdržiavať na vlastnom dvore, pretože po vstupe na dvor ich poštípe včela. Včelstvá sú vzdialené od jeho nehnuteľností cca 8 až 31 m. V roku 2009 sa uskutočnilo na Obecnom úrade Kamenín zmierovacie konanie medzi stranami sporu a žalovaný vtedy uznal jeho sťažnosť, premiestnil chov z dvora na vzdialenejší pozemok približne 200 m od plotu a jeho rodine zabezpečil včelárske kukly. Po roku však vrátil včelstvá na pôvodné miesto. Jeho manželka po napadnutí včelami navštívila dňa 20.04.2011 lekára. V ďalšom zmierovacom konaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 30.01.2015, žalovaný vyhlásil, že premiestni úle z dvora na bezpečné miesto, kde nebudú ohrozovať susedov a ich zdravie, čím opätovne teda potvrdil, že ich včely ohrozujú. Žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanému zdržať sa obťažovania nad mieru primeranú pomerom včelami z chovu na nehnuteľnostiach žalovaného, prenikajúcimi na nehnuteľnosti žalobcu a uložil mu povinnosť presunúť včelstvá na nové stanovište 200 m od nehnuteľností žalobcu a to tak, že ich žalovaný presunie na nové stanovište, ktoré je vzdialené viac ako 3 km, a po dostatočnom dlhom čase, kým sa včely plne zorientujú na nové stanovište (najmenej 3 týždne), ich presunie na vzdialenosť 200 m od nehnuteľností žalobcu, pričom svoj nárok oprel o ustanovenie § 127 ods. 1 a § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na ustanovenie § 123, § 124, § 127 ods. 1 a § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Znalecký posudok Ing. Oskára Kevického, predložený žalobcom, posúdil ako listinný dôkaz, pretože pri jeho vyhotovení a predložení absentovala znalecká doložka; išlo o súkromný znalecký posudok vyhotovený pred niekoľkými rokmi, ktorý nemožno konvalidovať doložením znaleckej doložky. V spore bol vyhotovený znalecký posudok č. 2/2016 z 24.05.2016 znalcom Ing. Michalom Šuličom, doplnený dňa 25.04.2017, z ktorého mal súd z Centrálného registra včelstiev vedeného Ústavom včelárstva Liptovký Hrádok preukázať, že žalovaný k 31.05.2016 choval 25 včelstiev a jeho manželka 20 včelstiev, pričom znalec pri osobnej ohliadke dňa 09.05.2016 zistil u žalovaného spolu len 40 včelstiev. Súd skonštatoval, že žalovaný je pasívne legitimovaný v zmysle tohto zistenia o počte včelstiev žalovaného, len v časti 25 včelstiev. Z listiny (znalecký posudok č. 8/2015), zo znaleckého posudku č. 2/2016 a z ohliadky súdu na mieste samom bolo nesporne preukázané, že žalovaný prijatými opatreniami na včelnici v záhrade (dostatočnou vzdialenosťou, oplotením, výsadbou veľkých drevín, napájadlom pre včely) a orientáciou včiel do extravilánu plní nepísané a všeobecne uznávané zásady umiestňovania včelstiev, pričom neexistujú ani písané pravidlá a ani nepísané zásady, ktoré by stanovovali maximálny počet včelstiev u včelára na určitom pozemku. Počet včelstiev žalovaného a ich správanie je primerané, znalec nezistil nadmernú agresivitu včiel, keď boli včely pozorované v beznáškovom období, kedy môžu byť najviac agresívne. Vytvorením bariéry na strane žalovaného (prístavba garáže) a na strane žalobcu (dokončenie prístavby rodinného domu) vznikla včelám ucelená prekážka na priamy let až do výšky 8,5 m oproti stavu pri podaní žaloby. Po zohľadnení stavu, že žalovaný oficiálne chová 25 včelstiev, ako aj v prípade, že by choval 40 včelstiev tak, ako pozoroval znalec Ing. Šulič pri svojej ohliadke, a aj s poukazom na výpoveď G.. O., ktorý sa vyjadril, že na pozemku žalovaného by nemalo byť viac ako 50 včelstiev, súd skonštatoval, že 40 včelstiev na pozemku žalovaného nemožno považovať za stav vysokej koncentrácie včelstiev. Poukázal tiež na vyjadrenie znalca Ing. Šuliča, že v čase ohliadky za stavu 40 včelstiev sa na pozemkoch žalobcu nenachádzali žiadne včely, a to ani v blízkosti bazéna. Ani v čase vykonania ohliadky súdom dňa 27.10.2015, ktorá podľa znalca Ing. Šuliča bola vykonaná za optimálnych podmienok, súd nezistil vysokú koncentráciu včiel na pozemkoch žalobcu (za stavu 102 včelstiev), pričom skonštatoval, že včely lietali blízko včelínov, boli pokojné, nebolo badať, že by preletovali cez susedný pozemok. Včely všeobecne reagujú podráždené na ľudský a zvierací pot, chemické dráždivé a prchavé látky a dráždia ich voľne rozpustené vlasy. Dráždivo reagujú aj na zvuky - búchanie, čo mohlo byť príčinou zvýšenej agresivity včiel v čase stavebných prác na nehnuteľnostiach žalobcu v letných mesiacoch. Ani svedok G.. O. nepotvrdil, že by sa včely správali agresívne; práve naopak, vyjadril sa, že včely sa správali prirodzeným spôsobom, čo vyvracia tvrdenia o tom, že včely žalovaného boli agresívne a útočili na rodinu žalovaného. V obci Kamenín je 11 včelárov a celkový počet včelstiev v obci je 670, pričom najbližší chovateľ včiel, F. B., je vzdušnou čiarou vzdialený len 250 m a chová 120 včelstiev. Podľa Ing. O. práve včela zo vzdialenejšieho chovu včelstva môže po prekonaní dostatočnej letovej vzdialenosti uštipnúť, pričom za obťažovanie suseda alebo občana sa vôbec nemôže považovať ojedinelé uštipnutie včelou a nie je možné vo väčšine prípadov preukázať, že uštipnutie spôsobila susedova včela. Je všeobecne známe, že včely lietajú za pastvou jeden až tri kilometre, niekedy aj viac, a v prípade, že je v obci niekoľko chovateľov včiel, nie je jednoduché zistiť, od koho daná včela bola. Žalobca teda nepreukázal, že by dochádzalo k nadmernému obťažovaniu osôb včelami. Predložené lekárske správy o uštipnutí manželky žalobcu z 20.04.2011 a o uštipnutí samotného žalobcu z 30.06.2008, ako ani fotodokumentáciu uštipnutého zamestnanca, nepovažoval súd za stav ohrozujúci zdravie rodiny žalobcu.

3. Vlastník veci sa v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí zdržať len takého konania alebo nekonania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo ktorým by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že na základe ustáleného skutkového stavu v rozsahu podľa zistení ustanoveného súdneho znalca nie je možné konštatovať žiadne porušenie ani právnych, ani iných noriem upravujúcich chov včiel žalovaným v susedstve žalobcu a nie je možné ani konštatovať, že by žalovaný konal tak, že by nad mieru primeranú pomerom obťažoval žalobcu a jeho rodinu, alebo že by vážne ohrozoval výkon ich práv. Panický strach manželky žalobcu nemožno pripisovať na úkor výkonu práv žalovaného chovať včely. Zamietnutie návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania pribatím znaleckého ústavu ako aj predložením videozáznamu súd odôvodnil tým, že dokazovanie znaleckým ústavom je prípustné len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, ak sú závery znalcov v zrejmom rozpore. V spore bol však predložený len jeden relevantný znalecký posudok znalca Ing. Michala Šuliča, ktorý obsahoval dostatočné odborné posúdenie spornej veci. Znalecký posudok znalca Ing. Oskára Kevického, predložený žalobcom, považoval súd za dôkaz listinou z dôvodu absencie znaleckej doložky, avšak tento posudok nevyhodnocoval všetky okolnosti a skutočnosti, ktoré môžu

mať vplyv na chovanie včiel, ako je napr. lokalita, vplyv ostatných včelárstiev v obci, blízkosť rieky Hron, prítomnosť a vplyv zosilňovača na streche žalobcu, ani skutočnosť, že obhliadka sa konala v čase kvitnutia repky. Dokazovanie predložením videozáznamu súd zamietol z dôvodu, že tento návrh procesného útoku nebol predložený stranou včas, pretože strany sporu boli vyzvané dňa 10.10. 2016, aby v lehote 10 dní súdu oznámili prostriedky procesného útoku a obrany v zmysle § 153 CSP. Z tohto dôvodu zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie konania do času vykonania znaleckého dokazovania. Ani žalovaný s návrhom na prerušenie konania nesúhlasil tak, ako to má na mysli ustanovenie § 163 CSP. Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a výrok o trovách štátu, vynaložených na znalecké dokazovanie z rozpočtových prostriedkov súdu, s odkazom na ustanovenie čl. 4, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote proti výroku o zamietnutí žaloby, o trovách konania a o trovách štátu odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal najmä nesprávne skutkové zistenia. Uviedol, že znalecký posudok znalca Ing. Kevického už v čase vypracovania obsahoval aj znaleckú doložku a neobsahoval len vyhlásenie znalca podľa § 209 ods. 2 CSP, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, ktoré v čase vypracovania posudku nebolo účinné, a preto bolo dodatočne doložené. Uvedený znalecký posudok mal byť posúdený ako súkromný a v takom prípade mohol súd postupovať podľa § 207 ods. 3 CSP a nariadiť znalecké dokazovanie znaleckým ústavom, pretože závery znalcov boli v zrejmom rozpore. Zdôraznil, že žalovaný počas zmierovacích konaní uznal obťažovanie suseda včelami. Opakovane poukázal na závery znalca Ing. Kevického a aj na to, že žalovaný mu poskytol včelárske kukly v čase, keď mal 100 úľov, čím uznal, že v prípade vysokej koncentrácie včiel je žalobca obťažovaný včelami. Znalecký posudok znalca Ing. Šuliča bol vypracovaný pri počte včelstiev 40 ks, pri slabej kondícii včiel bez peľochytov, teda za neoptimálnych a neobjektívnych podmienok, a preto znalec nemohol preveriť stav, kedy je na nehnuteľnostiach žalovaného celkovo 100 včelstiev v plnej sile. Namietal, že súd nevyhodnotil výpovede jednotlivých svedkov a ani vyhlásenie žalovaného, ktorým uznal obťažovanie včelami. Spochybnil vyjadrenie znalca o vplyve elektromagnetického žiarenia na včely. Doplnenie znaleckého posudku Ing. Šuličom nebolo vyhotovené na základe ohliadky; ide len o jeho úvahy, ktoré nie sú ničím podložené. Navyše toto doplnenie znaleckého posudku neobsahuje znaleckú doložku. Žalobca tiež namietal, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, (videozáznam, ďalšie znalecké dokazovanie), keďže sa situácia v r. 2017 opätovne zhoršila. Zdôraznil výpovede svedkov Magdalény Fialovej, Róberta Szeteia a Gabriela Csernáka, ktorí potvrdili, že včely obťažujú jeho rodinu. Poukázal aj na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1421/2003 a rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk ČR pod č. R 14/2006.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu aj náhradu trov konania. Uviedol, že vyhlásenie podľa § 209 ods. 2 CSP nie je možné k znaleckému posudku doplniť dodatočne, ale malo byť obsiahnuté v znaleckom posudku. Preto je potrebné tento znalecký posudok vyhodnotiť ako listinný dôkaz. Bez ohľadu na to, či ho súd posúdi ako listinný dôkaz alebo ako znalecký posudok, podstatné je, že nepreukázal obťažovanie žalobcu nad mieru primeranú pomerom včelami nachádzajúcimi sa na susednom pozemku, ani vážne ohrozovanie výkonu práv žalobcu. Znalec hodnotil situáciu z hľadiska právneho, keď uviedol, že na pozemky žalobcu nalieta vysoký počet včiel, čo možno označiť za nadmerné obťažovanie osôb včelami, čo mu ako znalcovi neprislúcha. Nie je pravdou, že by uznal sťažnosti žalobcu z r. 2009 a r. 2015, lebo kukly poskytol rodine žalobcu v snahe zachovať dobré susedské vzťahy. Žalobca vyčíta súdu, že rozhodol na základe znaleckého posudku Ing. Šuliča, vypracovaného za iných podmienok, ale reprodukovat' identické podmienky, ako si to žalobca predstavuje, však nie je možné. Žalobca ho obvinil, že zámerne znížil stav včelstiev, avšak on ako skúsený včelár by predsa sám sebe neublížoval. Je pravdou, že peľochyty sú odmontované, ale tieto sú užitočné len zopár dní. Za objektívne nepovažuje svedecké výpovede osôb blízkych žalobcovi a ani robotníkov, pracujúcich na stavbe žalobcu, a ani znalecký posudok Ing. Kevického ako aj jeho svedeckú výpoveď. Žalobca od mája 2016 spolu s rodinou býva v susedstve a počas celého konania sa ani raz nesťažoval na obťažovanie včelami a ani nepredložil žiadny dôkaz o tom, dokonca to ani len netvrdil. Žalobca za celé obdobie cca 10 rokov tvrdeného obťažovania produkoval písomný dôkaz o uštipnutí včelami len v dvoch prípadoch. Aj on so svojou rodinou usporadúva na dvore svojho rodinného domu rôzne posedenia pre rodinu a hostí, čo by nebolo možné, ak by bolo správanie včiel také neúnosné, ako tvrdí žalobca. Tiež poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 1421/2003, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či včely skutočne bránia obvyklému

užívaniu pozemku a zároveň skúmať, či k obťažovaniu dochádza len dočasne (napr. v období kvitnutia stromov), a v takom prípade zväžiť, či so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, najmä k miere a trvaniu obťažovania to nie je žalobca povinný strieť. Súhlasí tiež s názorom vyslovenom v danom judikáte, že ak voda v bazéne priťahuje včely, nezostáva žalobcovi nič iné, len strieť ich výskyt v bazéne.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol v podstate rovnaké tvrdenia ako v odvolaní a v priebehu konania. Rovnako aj žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobcu zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c/, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Pri rozhodovaní aplikoval nový procesný predpis, Civilný sporový poriadok, v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 prvej vety, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd na dôvažok k odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie dodáva nasledovné:

8. Občiansky zákonník dáva vlastníkovi v ustanovení § 126 ods. 1 právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Je zrejme, že žalobca oprel svoju žalobu o ustanovenie § 123, § 127 ods. 1 a § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré poskytuje súdnu ochranu tomu, komu hrozí škoda. Predpokladom tejto ochrany však je, že ide o vážne ohrozenie. Zákon bližšie nedefinuje, čo sa považuje za vážne ohrozenie. Preto je potrebné každé ohrozenie z hľadiska vážnosti, posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. O vážne ohrozenie však v zásade pôjde vždy, ak pôjde o stav, pri ktorom je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie fyzickej osoby. Zákon pri vážnom ohrození umožňuje domáhať sa uloženia vhodného a primeraného opatrenia smerujúceho k odvráteniu škody, ktorá hrozí. Predpokladom ochrany nie je ani existencia škody alebo inej ujmy, stačí ak ide o vážnu hrozbu vzniku škody. Rozdiel medzi ustanovením § 127 ods. 1 a ustanovením § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka je v tom, že § 127 ods. 1 ohrozenému vlastníkovi umožňuje, aby sa na súde domáhal uloženia povinnosti ohrozujúcemu vlastníkovi zdržať sa ohrozujúcej činnosti v prípade obťažovania nad mieru primeranú pomerom; nie je teda možné domáhať sa uloženia aktívnej činnosti žalovanej strany. Podľa tohto ustanovenia možno poskytnúť ochranu proti zásahu, ktorý už trvá alebo opakovanie ktorého hrozí. Na rozdiel od toho ustanovenie § 417 ods. 2 umožňuje, aby sa žalobca domáhal uloženia povinnosti niečo konať a poskytuje ochranu za stavu, že hrozí škoda. Žalujúca strana však musí preukázať, že mu vážna škoda skutočne hrozí, pričom musí ísť o ohrozenie vážne, aktuálne a skutočne hroziace (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 3319/2010). Súd prvej inštancie však na základe vykonaného dokazovania prijal záver, že žalobca nepreukázal ani obťažovanie včelami žalovaného nad mieru primeranú pomerom a ani vážne ohrozenie výkonu jeho práv pri hroziacej škode, ako to má na mysli ustanovenie § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a žalobu z tohto dôvodu zamietol.

9. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov urobil správny právny záver o tom, že žalobca nepreukázal obťažovanie včelami žalovaného nad mieru primeranú pomerom v zmysle § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ani vážne ohrozenie, ktoré by odôvodňovalo, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zarážajúce na podanej žalobe sú skutkové tvrdenia žalobcu o tom, ako včely žalovaného nad mieru primeranú pomerom zasahujú do jeho práv a do práv jeho rodiny, avšak tieto podrobnejšie s tvrdením neúnosnej miery závažnosti nekonkretizoval. Neuvedol mnohé konkrétne relevantné situácie, ktoré vo veľkom rozsahu ohrozujú jeho práva, a ani čas, kedy k takýmto situáciám došlo, v čom spočívali a ako často k nim dochádzalo, či len v aktívnom období včiel alebo počas celého roku. Svoje tvrdenia o obťažovaní včelami nad mieru primeranú pomerom založil skôr na výpovediach svedkov, ktorí pracovali ako robotníci na jeho stavbe, a na výpovedi matky jeho manželky; akoby samotný žalobca

a jeho najbližšia rodina - okrem dvoch uštipnutí v priebehu niekoľkých rokov - ani nemala konkrétne mnohé nepríjemné skúsenosti s nadmerným obťažovaním včelami. Pre úspešnosť žaloby by bolo potrebné tvrdiť a preukázať také početné konkrétne situácie, ktoré bránia priamo žalobcom v užívaní ich nehnuteľnosti, a prečo prítomnosť včiel na svojich nehnuteľnostiach vnímajú ako obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Ako často dochádza ku konkrétnym situáciám, či je to výnimočne v čase kvitnutia rastlín a ich opeľovania včelami, alebo permanentne po celý rok. To, že na pozemku sa vyskytujú včely, z ktorých má manželka žalobcu panický strach, ešte samo o sebe nemusí znamenať, že zo strany žalovaného dochádza k obťažovaniu nad mieru primeranú pomerom. Včela je voľné žijúci živočích a k bodnutiu ňou môže dôjsť kedykoľvek aj mimo nehnuteľností žalobcu, resp. aj na jeho pozemku včelami zo včelstiev iných včelárov.

10. Žalobca v odvolaní namietal aj to, že súd prvej inštancie neuznal súkromný znalecký posudok Ing. Kevického a jeho posúdenie súdom len ako dôkaz listinou. K tomu odvolací súd udáva, že tento dôkazný prostriedok má všetky potrebné náležitosti, aké ukladá zákon k predloženiu súkromného znaleckého posudku, aj keď znalecká doložka o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku (č. l. 196 spisu), bola vyhotovená dodatočne dňa 29.07.2016 s tým, že tvorí neoddeliteľnú prílohu k znaleckému posudku č. 08/2015. V čase vyhotovenia tohto znaleckého posudku vtedy platný procesný predpis, Občiansky súdny poriadok (OSP), neupravoval možnosť vyhotovenia súkromného znaleckého posudku. Upravoval len - okrem iných dôkazných prostriedkov - možnosť ustanovenia znalca súdom (§ 127 OSP) a dôkaz listinou (§ 129 OSP). Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - Civilný sporový poriadok, ktorý sa v zmysle § 470 ods. 1 vzťahuje aj na konania, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Nový procesný predpis už v § 209 CSP zaradil medzi dôkazné prostriedky aj súkromný znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. Podmienkou je, aby mal takýto znalecký posudok všetky zákonom predpísané náležitosti a aby obsahoval doložku, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku (§ 209 ods. 2 CSP). Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Vychádzajúc z uvedených ustanovení nového procesného predpisu, bol odvolací súd toho názoru, že aj tento znalecký posudok, napriek tomu, že predmetná doložka bola znalcom doložená až dodatočne potom, ako to vyžadoval nový procesný predpis, treba požadovať za znalecký posudok a nie za listinu. V opačnom prípade, ak by súd trval na tom, že doložka o prehlásení v zmysle § 209 ods. 2 CSP mala byť súčasťou vypracovaného znaleckého posudku č. 08/2018 a nielen jeho prílohou, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť posudku, bol by postup súdu príliš formalistický. Napriek tomu odvolací súd konštatoval, že ani tento znalecký posudok nepreukázal, že by včely žalovaného obťažovali žalobcu nad mieru primeranú pomerom. Znalec vykonal obhliadku dňa 10.05.2015 a skonštatoval „nadmerné obťažovanie osôb včelami, ako je to definované v Občianskom zákonníku“. Takýmto záverom znalec nesporne vec právne hodnotil, čo jemu nijako neprislúchalo. Záver, či ide alebo nejde o nadmerné obťažovanie osôb včelami nad mieru primeranú pomerom, môže totiž vysloviť len súd na základe skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania. Dôkazné bremeno má ten, kto danú skutočnosť tvrdí, v danom prípade žalobca. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že tento znalecký posudok nevyhodnotil všetky okolnosti a skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na chovanie včiel, ako je napr. lokalita, vplyv ostatných včelstiev v obci, blízkosť rieky Hron, prítomnosť a vplyv zosilňovača na streche žalobcu, a skutočnosť, že obhliadka sa konala v čase kvitnutia repky. Správny bol aj postup súdu, ktorý zamietol návrh žalobcu na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom, pretože nejde o obzvlášť závažný prípad, ktorý vyžaduje osobitné vedecké posúdenie a tiež z dôvodu, že závery znalcov nie sú v zrejmom rozpore, pričom právny záver znalca Ing. Kevického súd správne nebral do úvahy, keďže znalec nemá právo vec právne hodnotiť.

11. Rovnako súd správne zamietol aj dokazovanie predložením videozáznamu, pretože tento návrh nebol predložený stranou včas po výzve súdu zo dňa 10.10.2016 tak, aby v lehote 10 dní oznámila prostriedky procesného útoku a obrany v zmysle § 153 CSP. Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Žalobca predložil tento dôkaz až na pojednávaní konanom dňa 17.05.2017. Vychádzajúc zo sudcovskej koncentrácie konania súd z tohto dôvodu na návrh, ktorý nebol predložený včas neprihliadol.

12. K výsledkom zmierovacích konaní odvolací súd uvádza, že ani tieto listiny nepreukazujú, že došlo k nadmernému obťažovaniu žalobcu a jeho rodiny včelami žalovaného. Ako uviedol žalovaný, k presunu včiel pristúpil v snahe o zachovanie dobrých susedských vzťahov a z rovnakého dôvodu poskytol rodine žalobcu aj včelárske kukly. Zápisnicu z 30.10.2015 žalovaný ani nepodpísal. Žalobca ďalej namietal vypracovanie znaleckého posudku znalcom Ing. Šuličom v čase, keď mal žalovaný 40 ks včelstiev v slabej kondícii, a preto znalec nemohol preveriť stav, kedy je na nehnuteľnostiach žalovaného celkovo 100 včelstiev v plnej sile, preto ho považoval za neobjektívny. Sám však neuviedol, či sa tento stav nejako zmenil a či prípadné znalecké dokazovanie, ktoré navrhol doplniť, by opätovne neposudzovalo rovnaký stav pri 40 včelstvách. Súd prvej inštancie správne poznamenal, že časť včelstiev v počte 20 ks má patriť manželke žalovaného, čo znamená, že nebolo ani preukázané, či je žalovaný pasívne legitimovaný vo vzťahu ku všetkým včelstvám lietajúcim z jeho včelstiev. Navyše vôbec nebolo preukázané, že včely, ktoré nalietajú nad pozemok žalobcu, patria skutočne žalobcovi, aj keď by to bolo akokoľvek pravdepodobné; v tomto smere súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (bod 19. odôvodnenia) konštatoval, že podľa centrálneho registra včelstiev v obci Kamenín je až 11 včelárov s celkovým počtom 670 včelstiev, pričom najbližší chovateľ je vzdušnou čiarou k žalobcovi vzdialený len 250 m a chová 120 včelstiev.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, a vzniknutú situáciu zhodnotil komplexne. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky podstatné námietky žalobcu opísané v odvolaní, jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Preto v odôvodnení bližšie reagoval len na skutočnosti namietané v odvolaní žalobcu. Súd prvej inštancie správne posúdil danú vec a svoje právne závery dostatočne odôvodnil citovanými, správne aplikovanými v tom čase platnými a účinnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. S ohľadom na to odvolací súd nemohol posúdiť odvolanie žalobcu ako opodstatnené, a tak rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

14. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých podľa § 252 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).